

**NVO SAVEZ UDRUŽENJA
RODITELJA DJECE I OMLADINE SA
TEŠKOĆAMA U RAZVOJU
„NAŠA INICIJATIVA“ PODGORICA**

BROŠURA - INFORMATOR

Podgorica, jun 2019. godine

Izdavač:

NVO Savez udruženja roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju „Naša inicijativa“
Podgorica

Za izdavača:

Mirela Korać

Lektura:

Irena Pavlović

Grafička obrada i štampa:

NEW PAGE

Tiraž:

200 primjeraka

Datum: jun 2019. godine

1 OSNOVNI PODACI O NVO SAVEZU „NAŠA INICIJATIVA“

- Puni naziv organizacije: NVO Savez udruženja roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju „Naša inicijativa“ Podgorica
- Skraćeni naziv: NVO Savez „Naša inicijativa“ Podgorica
- Ovlašćeno lice: izvršni direktor – Milisav Korać
- Datum registracije: 30. 4. 2002. godine,
- RegistarSKI broj: 1560
- Adresa: Bulevar Josipa Broza Tita b.b. (bivši vojni kompleks) – Stari aerodrom, Podgorica
- Tel: 020/642-060; 067/576-780
- e-mail: nasainicijativa@t-com.me
- Internet site: www.nasainicijativa.me

NVO Savez udruženja roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju „Naša inicijativa“ Podgorica, osnovan je 6. 4. 2002. godine uz podršku britanske humanitarne organizacije "Save the children".

NVO Savez „Naša inicijativa“ Podgorica je član NVO Koalicije „Saradnjom do cilja“ i Mreže organizacija lica sa invaliditetom Crne Gore.

Od 2007. godine, potpisnici smo Memoranduma o saradnji sa Ministarstvom rada i socijalnog staranja Crne Gore na osnivanju mreže dnevnih centara za djecu sa smetnjama u razvoju.

Naše finansijske i administrativne procedure su regulisane Statutom Saveza kao osnovnim aktom ovog NVO.

VIZIJA SAVEZA

- Demokratsko društvo u kome će biti ostvarena inkluzija.

MISIJA SAVEZA

- Promovisanje izjednačenih mogućnosti i puna participacija djece i omladine sa teškoćama u razvoju u društvenu sredinu.
- Socijalizacija i društvena integracija djece i omladine sa teškoćama u razvoju.

CILJEVI SAVEZA:

- Podsticanje i uključivanje djece i omladine sa teškoćama u razvoju u sve segmente društvenog i ekonomskog života, a naročito u oblasti obrazovanja i zapošljavanja.
- Uključivanje u aktivnosti na unapređenju i razvoju sistema socijalne i zdravstvene zaštite osoba sa invaliditetom.
- Podrška zapošljavanju lica sa invaliditetom i mjerama profesionalne rehabilitacije.
- Iniciranje i pružanje podrške u procesu otvaranja i rada dnevnih centara kao i drugih socijalnih servisa za osobe sa invaliditetom na teritoriji Crne Gore.
- Pružanje podrške procesu razvoja inkluzivnog obrazovanja.
- Saradnja sa resornim ministarstvima, lokalnim samoupravama, međunarodnim organizacijama, drugim organizacijama osoba sa invaliditetom i ostalim NVO.

Savez čini 20 udruženja iz Crne Gore i to:

1. NVO „Udruženje roditelja djece sa teškoćama u razvoju - Plav“
2. NVO „Za budućnost nase djece“ - Andrijevica
3. NVO „Olakšajmo život djeci sa posebnim potrebama“ Rožaje
4. NVO „Korak nade“ Berane
5. NVO „Udruženje roditelja djece sa posebnim potrebama - Ljepša budućnost Berane“
6. NVO „Organizacija za rehabilitaciju omladine i djece sa posebnim potrebama“ - Žabljak
7. NVO „Nova nada“ - Žabljak
8. NVO „Udruženje roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju-Mojkovac“
9. NVO „Udruženje roditelja djece i omladine sa teškoćama i smetnjama u razvoju „Zvijezda“ - Kolašin
10. NVO „Udruženje roditelja djece i omladine sa smetnjama u razvoju Pružite nam šansu - Crne Gore“
11. NVO „Udruženje roditelja djece sa teškoćama u razvoju - Podgorica“
12. NVO „Udruženje roditelja djece i omladine sa posebnim potrebama „Rastimo zajedno“ - Danilovgrad
13. NVO „Udruženje roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju - Razvitak Cetinje“
14. NVO Udruženje roditelja djece i mladih sa smetnjama u razvoju „Puževa kućica“ Budva
15. NVO „Evropski dom Tivat“
16. NVO „Udruženje roditelja za podršku i pomoć djeci sa posebnim potrebama - Mali veliki korak - Kotor“
17. NVO Udruženje roditelja za podršku i pomoć djeci sa posebnim potrebama „Sunčev zrak“ - Igalo
18. NVO Udruženje roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju „Zrak sunca“ - Herceg Novi
19. NVO „Društvo roditelja djece sa posebnim potrebama“ - Bar
20. NVO „Udruženje roditelja djece sa smetnjama u razvoju - Ulcinj“

Po broju lokalnih udruženja (20 udruženja) u svom sastavu, NVO Savez „Naša inicijativa“ je najbrojniji Savez u oblasti invaliditeta u Crnoj Gori. Sva lokalna udruženja su samostalna u svom radu, funkcionišu kao posebna pravna lica i imaju svoje posebne žiro-račune. Lokal-

na udruženja funkcionišu u skladu sa svojim statutima i drugim pravnim aktima koje samostalno donose u skladu sa Zakonom o nevladinim organizacijama. Kontakt podaci i druge informacije o lokalnim udruženjima su prikazani u drugom dijelu ove publikacije.

2 . UPRAVLJAČKE STRUKTURE NVO SAVEZA „NAŠA INICIJATIVA“

Rukovodstvo Saveza čine predstavnici naših lokalnih udruženja i to:

- Izvršni direktor je Milisav Korać, diplomirani pravnik, lice ovlašteno za zastupanje Saveza „Naša inicijativa“ koji je, istovremeno, predsjednik NVO „Udruženja roditelja djece sa teškoćama u razvoju - Podgorica“;
- Predsjednica Skupštine je: Sanja Bošković, prosvjetni radnik – predsjednica NVO „Udruženja roditelja djece sa teškoćama u razvoju - Mojkovac“;
- Potpredsjednica Skupštine je: Nataša Anastasov, diplomirani ekonomista - predsjednica NVO „Puževa kućica“ – Budva.

Sastav Upravnog odbora Saveza:

1. Slobodan Vuković – predsjednik UO, profesor fizike i predstavnik NVO „Društvo roditelja djece sa posebnim potrebama – Bar“ - član Savjeta za brigu o licima sa invaliditetom;
2. mr Danilo Bošković – član UO, profesor informatike, predstavnik NVO „Udruženja roditelja djece sa teškoćama u razvoju – Mojkovac“ – član Savjeta za prava djeteta;
3. Sefo Kožar – član UO, VŠS - inspektor u

Ministarstvu unutrašnjih poslova – Centar bezbjednosti Berane, predsjednik NVO „Korak nade“ – Berane;

4. Danijela Prelević – članica UO - SSS, predsjednica NVO „Pružite nam šansu iz Podgorice“;
5. Ana Đurović – članica UO - predstavnica NVO „Razvitak“ Cetinje.

Sastav Nadzornog odbora Saveza:

1. Ljiljana Krstić – predsjednica NVO „Zrak sunca“ Herceg Novi
2. Rizaja Dervišaga – predsjednik NVO „Pravo na život“ Ulcinj
3. Ana Danilović – predsjednica NVO „Zvijezda“ Kolašin

Skupštinu Saveza čine po dva predstavnika iz svih 20 lokalnih udruženja.

Savez „Naša inicijativa“ trenutno ima jedno lice zaposleno po ugovoru o radu na neodređeno vrijeme, 5 lica sa invaliditetom zaposlena po ugovoru o radu na određeno vrijeme i 42 lica angažovanih po ugovoru o djelu u raznim projektima.

3 . AKTIVNOSTI NVO SAVEZA „NAŠA INICIJATIVA“

Nakon osnivanja, NVO Savez „Naša inicijativa“ je uspostavio kvalitetnu saradnju sa državnim, lokalnim organima, međunarodnim organizacijama, brojnim NVO i sredstvima informisanja.

U prethodnom periodu imali smo veoma konstruktivne sastanke, saradnju i prijeme kod predsjednika Države Crne Gore, predsjednika Skupštine Crne Gore, predsjednika Vlade Crne Gore, potpredsjednicima Vlade Crne Gore i sa nekoliko ministara.

Uspostavili smo vrlo korektnu i sadržajnu saradnju sa pet odbora Skupštine Crne Gore, i to: Odborom za ljudska prava i slobode, Odborom za zdravstvo, rad i socijalno staranje, Odborom za prosvjetu, nauku, kulturu i sport, Odborom za ekonomiju, finansije i budžet i Odborom za rodnu ravnopravnost.

Predstavnici pojedinih odbora su u ranijem periodu posjetili pojedina udruženja iz sastava NVO Saveza „Naša inicijativa“. Takođe, određene naše inicijative prihvaćene su od strane pojedinih predstavnika odbora i pre-

točene su u kvalitetna zakonska rješenja na plenumu Skupštine Crne Gore. Posebno je izražena kvalitetna saradnja između Odbora za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore i NVO Saveza „Naša inicijativa“ na način što Odbor na svoje sjednice, vrlo često poziva predstavnike NVO Saveza „Naša inicijativa“ i dostavlja Savezu razne materijale koji se razmatraju na sjednicama tog Odbora da bismo davali određene predloge i sugestije na razne dokumente o kojima se Odbor izjašnjava. Između Odbora za ljudska prava i slobode i našeg Saveza u prethodnom periodu održano je više pojedinačnih sastanaka na kojima se razmatrao položaj djece i mladih sa smetnjama u razvoju i porodica u kojima oni žive.

U okviru naše saradnje sa državnim organima imali smo i posjete nekoliko ministara iz Vlade Crne Gore: tri ministra rada i socijalnog staranja (ministar dr Suad Numanović, ministarka Zorica Kovačević i ministar Kemal Purišić), kao i ranija ministarka odbrane dr Milica Đurišić Pejanović.

NVO Savez „Naša inicijativa“ već godinama ima veoma lijepu saradnju sa Kancelarijom zaštitnika ljudskih prava i sloboda na način što smo sa Zaštitnikom i njegovim zamjenicima održavali sastanke i razne konsultacije koje su rezultirale podrškom predstavnika pomenute Kancelarije našim raznim nastojanjima da se dodatno unaprijedi položaj djece i mladih sa smetnjama u razvoju.

Imamo veoma zapaženu saradnju sa Kancelarijom UNICEF-a i Kancelarijom UNDP-a u Crnoj Gori kao posjete, saradnju i zajedničke projekte sa predstavništvima pomenutih međunarodnih organizacija.

Na planu realizacije pojedinih projekata, Savez ostvaruje saradnju kako sa organizacijama lica sa invaliditetom, tako i sa organizacijama čije područje djelovanja nije usko vezano za oblast invaliditeta, ali svojim radom daju doprinos jačanju demokratskog Društva, unapređenju položaja svih ranjivih kategorija i razvoju inicijativa za bolji život građana i građanki Crne Gore.

Nadalje, u promociji politike zapošljavanja lica sa invaliditetom, Savez ostvaruje uspješnu saradnju sa respektabilnim predstavnicima privatnog sektora koji daju doprinos zapošljavanju ove populacije.

Pored projekata koji su podržani od različitih donatora Savez realizuje i druge aktivnosti u saradnji sa institucijama sistema i drugim NVO, kao npr: obilježavanje „3. Decembra“ - Dana osoba sa invaliditetom u saradnji sa drugim OOSI u Crnoj Gori.

Od kako je otvorena kancelarija Saveza, prije 13 godina, ona je pravi servis koji pruža podršku razvoju lokalnih roditeljskih udruženja.

Predstavnici Saveza su bili članovi raznih radnih tijela u Vladi i ministarstvima CG: Savjet za brigu o licima sa invaliditetom, Savjet za prava djeteta, Radne grupe za izradu Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti, Radne grupe za izradu Strategije o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom, Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom itd.

4

DOPRINOS NVO SAVEZA „NAŠA INICIJATIVA“ U DONOŠENJU POJEDINIH ZAKONSKIH I PODZAKONSKIH ODREBI

Od 2008. godine, Savez udruženja roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju „Naša inicijativa“ Podgorica se intenzivno bavio pitanjima unapređenja sveukupnog položaja djece i mladih sa smetnjama u razvoju i njihovih roditelja, a pored ostalog i kroz davanje različitih predloga i sugestija sa ciljem izmjene zakonske i podzakonske regulative kako bi se na kvalitetniji način regulisao položaj i obezbjedila veća prava za ovu populaciju. Stoga je Savez „Naša inicijativa“ u prethodnim godinama bio snažno posvećen saradnji sa ministarstvima Vlade Crne Gore i odborima Skupštine Crne Gore koji su po prirodi svojih nadležnosti posebno upućeni na problematiku djece i mladih sa smetnjama u razvoju. Održavani su sastanci i sa predsjednikom Crne Gore, predsjednikom Skupštine Crne Gore, predsjednikom Vlade Crne Gore, ministrima, poslanicima i predstavnicima drugih državnih, lokalnih i međunarodnih organa i organizacija. Dostavljen je niz predloga i sugestija Vladi, ministarstvima, Skupštini i odborima Skupštine Crne Gore. Na žalost, pojedini predlozi i sugestije nijesu naišli na razumijevanje kod dijela donosioca odluka, te je propuštena prilika da se na kvalitetniji način unaprijedi položaj djece i mladih sa smetnjama u razvoju kao jednog dijela sveukupne populacije lica sa invaliditetom u Crnoj Gori. Sa druge strane, jedan broj veoma značajnih predloga i sugestija Saveza „Naša inicijativa“ je dobio dovoljnu podršku kod značajnog broja predstavnika državnih i lokalnih organa, prihvaćen je i postao je sastavni dio zakonskih i podzakonskih propisa.

U tekstu koji slijedi biće opisano što je to što je prihvaćeno od Saveza „Naša inicijativa“:

IZMJENA ODLUKE O POVEĆAVANJU NOVČANIH NAKNADA IZ ZAKONA O SOCIJALNOJ I DJEČIJOJ ZAŠTITI (2008)

Smatrajući da su iznosi pojedinih socijalnih davanja - lična invalidnina od 50 eura i pomoć i njega drugog lica od 50 eura - niski i simbolični iznosi koji ne obezbjeđuju ni elementarnu sigurnost korisnicima tih davanja, u 2008. godini Savez „Naša inicijativa“ je pokrenuo inicijativu za povećanje pomenutih naknada. U tom pravcu, dopis je poslat Vladi Crne Gore, tadašnjem Ministarstvu zdravlja rada i socijalnog staranja i Ministarstvu finansija sa zahtjevima i pisanim argumentima za povećanje socijalnih naknada. Nakon održanog sastanka predstavnika Saveza „Naša inicijativa“ sa tadašnjim ministrom zdravlja, rada i socijalnog staranja, prihvaćeni su zahtjevi Saveza „Naša inicijativa“ i naknada za ličnu invalidninu je povećana 50%, sa 50 na 75 eura, a naknada za njegu i pomoć drugog lica je povećana 20% sa 50 na 60 eura.

ZAKON O ZAPOŠLJAVANJU I OSIGURANJU OD NEZAPOSLENOSTI (2010)

Imajući u vidu da je početkom 2010. godine pokrenut postupak za izmjenu Zakona o zapošljavanju, Savez „Naša inicijativa“ je na sastanku sa predsjednicom Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje Skupštine Crne Gore, inicirao da se kroz izmjenе zakona stvore povoljniji uslovi za roditelje

djece koja ostvaruje pravo na ličnu invalidninu. Amandman predsjednice Odbora je u Skupštini Crne Gore prihvaćen i utvrđeno je da: „nezaposlenom licu koje ima više od 25 godina staža osiguranja, a roditelj je lica koje u skladu sa zakonom ostvaruje pravo na ličnu invalidninu, pripada pravo na novčanu naknadu do ponovnog zaposlenja, odnosno do nastupanja nekog od osnova za prestanak prava na novčanu naknadu po ovom zakonu.“ (Član 51 Zakona – „Službeni list CG“ broj 14/10)

PRAVILNIK O MEDICINSKIM INDIKACIJAMA I NAČINU KORIŠĆENJA MEDICINSKE DOKUMENTACIJE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA KOJE OBAVLJAJU SPECIJALIZOVANU REHABILITACIJU (2010)

Po shvatanju Saveza „Naša inicijativa“ bili su veoma restriktivni i nepovoljni uslovi djeci sa smetnjama u razvoju za odobrenje medicinske rehabilitacije u zdravstvenim ustanovama koje obavljaju specijalizovanu rehabilitaciju. Naime, samo djetetu do 3 godine života, kome je odobrena medicinska rehabilitacija, odobravao se pratilac za vrijeme trajanja medicinske rehabilitacije. Djetetu do 6 godina života, kome je odobrena medicinska rehabilitacija, odobravao se pratilac samo po sledećim dijagnozama dijagnozama: D16.6, D32, D33, C41.2, C70, C71, C72, G71.0, G80, G95.2, S06, T30.3. Rehabilitacija se odobravala svake druge godine. Za djecu stariju od 6 godina nije bila Pravilnikom predviđena rehabilitacija u specijalizovanim ustanovama. Savez „Naša inicijativa“ je početkom 2010. godine inicirao sastanak sa predstavnicima Fonda zdravstva Crne Gore, tražeći da se izmijeni Pravilnik i stvore kvalitetniji uslovi za rehabilitaciju djece u specijalizovanim ustanovama. Na sastanku

su prihvaćeni predlozi Saveza „Naša inicijativa“ i na značajno kvalitetniji i obimniji način je propisano pravo djece na rehabilitaciju u specijalizovanim ustanovama. U maju 2010. godine uslijedile su izmjene Pravilnika kojim je, pored ostalog, propisano da se djetetu do 6 godine života (umjesto kako je bilo ranije samo do 3 godine života) kojem je odobrena rehabilitacija, odobrava pratilac za vrijeme trajanja rehabilitacije. Takođe, djetetu do 15 godina života (umjesto kako je ranije bilo samo do 6 godine života) kome je odobrena medicinska rehabilitacija po osnovu dijagnoza D16.6, D32, D33, C41.2, C70, C71, C72, G71.0, G80, G95.2, S06, T30.3, odobrava se pratilac za vrijeme trajanja medicinske rehabilitacije.

IZMJENA ODLUKE O POVEĆAVANJU NOVČANIH NAKNADA IZ ZAKONA O SOCIJALNOJ I DJEČJOJ ZAŠTITI (2010/11)

Tokom 2010. godine, Savez „Naša inicijativa“ je imao vrlo intenzivnu saradnju i sastanke sa predstavnicima državnih organa. Na sastancima smo, pored ostalog govorili i zalagali se za povećanje socijalnih naknada propisanih u Zakonu o socijalnoj i dječjoj zaštiti (lična invalidnina, materijalno obezbjeđenje porodice, dječiji dodatak itd.). Smatrali smo da postojeći iznosi naknada ne obezbjeđuju ni elementarnu sigurnost korisnicima tih naknada. Tražili smo da se prioritarno poveća iznos naknade za ličnu invalidninu, koju inače primaju samo lica sa težim i najtežim oblicima invaliditeta. Uz najveću pomoć i podršku predsjednika Odbora za ekonomiju, finansije i budžet, prihvaćen predlog Saveza „Naša inicijativa“ da se od 1. januara 2011. godine iznos za ličnu invalidninu (za oko 1800 lica u Crnoj Gori, koliko je tada bilo korisnika te naknade), poveća sa 75,00 eura na 108,80 eura. Ostale naknade su od pomenutog datuma djelimično povećane – za 5 %.

ZAKON O DOPUNI ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU (2011)

Tokom 2010. i 2011. godine Savez „Naša inicijativa“ se snažno zalagao da se u Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju propiše povoljniji uslovi za penzionisanje roditelja djece i mladih sa smetnjama u razvoju. Pripremili smo predlog koji su dvoje poslanika pretočili u amandman na pomenuti zakon i izmijenjen je Zakon na sjednici Skupštine 05. jula 2011. godine i propisano je da: „Pravo na starosnu penziju sa navršenih 20 godina staža osiguranja, bez obzira na godine starosti, ima jedan od roditelja koji ima dijete, bez obzira na godine života djeteta, sa teškim smetnjama u razvoju koje je korisnik lične invalidnine. Visina penzije za roditelja djeteta sa teškim smetnjama u razvoju, koje je korisnik lične invalidnine, uvećava se za 20% kao i licima iz člana 197a, a u vezi člana 197v.“ (Član 197i – „Službeni list CG“ broj 34/11). Naprijed pomenuti amandman dvoje poslanike podržali su predstavnici svih stranaka iz opozicije u Skupštini, kao i predstavnici Socijaldemokratske i Bošnjačke stranke iz vlasti. Prema nedavnim informacijama od strane Fonda PIO pravo na povoljnije uslove penzionisanja, po ovom Zakonu je ostvarilo oko 270 roditelja djece i mladih sa smetnjama u razvoju. Nije poznato ni u bližem, ni u daljem okruženju, da postoji ovakva zakonska odredba, pa ta inicijativa Saveza „Naša inicijativa“ ima poseban značaj i težinu.

ZAKON O SOCIJALNOJ I DJEČJOJ ZAŠTITI (2011)

Tokom 2011. godine Ministarstvo rada i socijalnog staranja je pristupilo izradi Nacrta novog zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti. Formirana je Radna grupa, koju su, pored predstavnika državnih organa činili i četiri predstavnika NVO sektora, od kojih je jedan bio iz Saveza „Naša inicijativa“. Na zahtjev našeg predstavnika prihvaćena je odredba da roditelj djeteta sa smetnjama u razvoju, korisnik

materijalnog obezbjeđenja ima pravo na tu naknadu 12 mjeseci godišnje a ne samo 9 mjeseci kao ostali korisnici ovog prava. Sa ostalim kolegama iz NVO sektora smo se u toj Radnoj grupi izborili i za kvalitetniji način ostvarenja prava na ličnu invalidninu u smislu da se to pravo može ostvariti i u slučaju kada je invaliditet nastao i poslije punoljetstva, što je značajan iskorak, s obzirom da je prethodnim Zakonom bilo propisano da se to pravo može ostvariti samo ako je invaliditet nastao do 18 godine života. Takođe, sa ostalim kolegama iz NVO u toj Radnoj grupi tražili smo, a što je i prihvaćeno, da roditelj ima pravo na dječiji dodatak za troje djece a ne samo, kako je to ranije bilo propisano za prvo troje djece.

ZAKON O ZAPOŠLJAVANJU I OSIGURANJU OD NEZAPOŠLJENOSTI (2014)

U 2014. godini, predstavnik Saveza „Naša inicijativa“ bio je član Radne grupe Ministarstva rada za izmjenu Zakona o zapošljavanju i osiguranju od nezaposlenosti. Naš predstavnik se posebno zalagao i tražio da se propiše odredba da se licima sa invaliditetom, koja se nalaze na evidenciji zaposlenih prizna pravo na 95 novčanu naknadu za vrijeme trajanja nezaposlenosti. Prihvaćen je naš predlog od strane Ministarstva rada i Vlade Crne Gore i izmjene Zakona su u skupštinskoj proceduri, podržane su na pojednim sjednicama odbora Skupštine Crne Gore i njihovo usvajanje se očekuje u prvom tromjesječju 2015.godine. Prethodnih godina, predstavnici Saveza „Naša inicijativa“ su učestvovali u većem broju radnih grupa i komisija i davali su značajan doprinos u radu tih tijela a što će biti jedna od značajnijih aktivnosti organizacije i u narednom periodu.¹

ZAKON O SOCIJALNOJ I DJEČJOJ ZAŠTITI (2015)

Početakom 2015. godine NVO Savez „Naša inicijativa“ Podgorica je dostavio Skupštini Crne Gore predlog u vezi najavljenih izmjena Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti. Naš predlog je bio da se uvrsti zakonska odredba da roditelj, odnosno staratelj koji brine o licu koje je korisnik lične invalidne, a lice je sa teškim smetnjama u razvoju, ima pravo na stalnu novčanu naknadu u iznosu od 193,00 eura (u visini minimalne cijene rada). Naš predlog je prihvatio poslanik Aleksandar Damjanović i pretočio ga u tekst zakonskog amandmana koji je tada i usvojen u Skupštini Crne Gore. Radi se o dijelu izmjena Zakona koji je u narodu poznat kao „zakon o majkama“ i koji je jedini „preživio“ i nije bio tema razmatranja niti pred Upravnim niti pred Ustavnim sudom.

Korisnika ove naknade je sada oko 2000 i značajan broj njih je istakao da im je ta socijalna naknada pomogla u prevazilaženju nepovoljne finansijske situacije, imajući u vidu da su porodice ove populacije uglavnom u težem finansijskom položaju.

Naprijed pomenuti propisi su bili veoma značajni za lica sa invaliditetom i za članove porodica u kojima oni žive her su doprinijeli unapređenju njihovog sveukupnog položaja. Pored naprijed pomenutih propisa, predstavnici NVO Saveza „Naša inicijativa“ Podgorica su učestvovali i sada učestvuju u izradi čitavog niza i drugih zakonskih i podzakonskih akata i drugih dokumenata (strategije, akcioni planovi, zakoni, uredbе, pravilnici, poslovnici) koji su, takođe, od interesa za populaciju koju zastupa ova krovna nevladina organizacija.

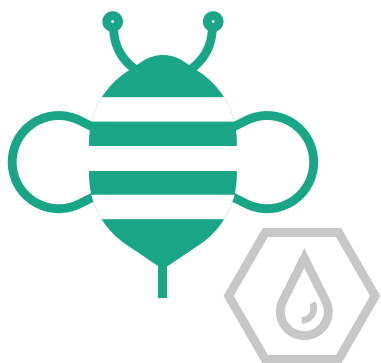
¹ Izvor: Publikacija NVO Saveza „Naša inicijativa“ Podgorica - „Uz pravnu podršku do kvalitetnijeg ostvarenja prava djece i mladih sa smetnjama u razvoju“ – 2014. godina
Link: http://www.nasainicijativa.me/dokumenta/c7/a69/f35/publikacija_Na%C5%A1a_inicijativa.pdf

5. PROJEKTI NVO SAVEZA „NAŠA INICIJATIVA“

NVO Savez „Naša inicijativa“ Podgorica je od svog osnivanja realizovao oko 40 projekata.

Naši glavni donatori su Komisija Vlade za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću, Komisija Glavnog grada CG, Komisija Skupštine CG, Ambasada SAD, Delegacija EU u Podgorici, Zavod za zapošljavanje Crne Gore, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, Ministarstvo javne uprave.

Savez trenutno realizuje tri projekta i to :

1. Osobe sa invaliditetom – lideri u pčelarstvu - 2018. god.

Donator: Delegacija EU u Sarajevu, IPA 2 – prekogranična saradnja Bosna i Hercegovina – Crna Gora, a kofinansijer je Ministarstvo javne uprave Vlade Crne Gore. Ovim projektom je osposobljeno 20 lica sa invaliditetom u Crnoj Gori i 20 lica sa invaliditetom u Bosni i Hercegovini za bavljenje pčelarstvom, kao svojim budućim biznisom za unapređenje kvaliteta života tih lica i članova njihovih porodica. Svako lice sa invaliditetom je dobilo po 10 košnica sa pčelinjim društvima i odgovarajućom opremom za bavljenje pčelarstvom kao svojim budućim zanimanjem a radi unapređenja kvaliteta života pome-

nute populacije. Partneri na ovom projektu su NVO „Sunce“ – Pale (BiH) i Udruženje pčelara – Pale (BiH) kao i Udruženje pčelara „Uljanik“ – Berane. Nosilac projekta je NVO Savez „Naša inicijativa“.

Sa realizacijom projekta je otpočeto 23. 4. 2018. godine i traje 18 mjeseci. Projekat je odobren u iznosu 245.388,23 € od čega je doprinos Delegacije EU u iznosu od 85% projekta.

2. „U partnerstvu sa 20 udruženja protiv diskriminacije lica sa invaliditetom“ - 2018. god.

Donator: Ministarstvo za ljudska i manjinska prava. Ovim projektom je planirano da se doprinese smanjenju nejednakosti i diskriminacije prema djeci i mladima sa smetnjama u razvoju u raznim segmentima njihovog života u 16 gradova u Crnoj Gori na način što smo kroz projekat angažovali 20 lokalnih koordinatora koji u svojim sredinama prepoznaju oblike diskriminacije prema licima sa invaliditetom, posebno prema djeci i mladima sa smetnjama u razvoju i obraćajući se nadležnim organima i institucijama djeluju u pravcu smanjenja uočene diskriminacije i nejednakosti. Projekat je počeo 21.12. 2018. godine, i dalje je u toku i trajaće do septembra 2019. godine. Projekat je odobren u iznosu od 27.000,50 €

3. Saradnjom sa državnim organima i NVO sektorom do unapređenja potencijala i kvaliteta života djece i mladih sa smetnjama u razvoju - 2019. god.

Donator: Ministarstvo rada i socijalnog staranja. Ovim projektom pruža se stručna podrška od strane 20 lica (logopedi, defektolozi, psiholozi, animatori, predavači likovne, muzičke umjetnosti) u trajanju od 5 mjeseci u 20 lokalnih udruženja u sastavu Saveza „Naša inicijativa“. Takođe, jedna od vrlo važnih aktivnosti u Projektu je rad Radne grupe na praćenju Akcionog plana za 2018 – 2019. godinu za implementaciju Staretgije za integraciju lica sa invaliditetom i praćenje Programa rada Vlade u 2018. i 2019. godini, analiza postojećeg stanja i davanje određenih sugestija i preporuka za unapređenje sveukupnog položaja lica sa invaliditetom u Crnoj Gori, sa akcentom na djecu i mlade sa smetnjama u razvoju. Rezultati projekta će biti unaprijeđeno vaspitno-obrazovno i psihofizičko stanje djece i mladih sa smetnjama u razvoju u 20 lokalnih udruženja koji su korisnici projekta. Projekat je počeo 21. 3. 2019. godine, i dalje je u toku i trajaće do 20. 2. 2020. godine. Projekat je odobren u iznosu 50.005,00 €.

KRATAK OPIS ZNAČAJNIJIH PROJEKATA KOJE JE NVO SAVEZ „NAŠA INICIJATIVA“ REALIZOVAO OD OTVARANJA KANCELARIJE U PODGORICI:

Servis za podršku organizacijama roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju Crne Gore – 2006. god.

Donator: MRSS – raspodjela dijela sredstava od igara na sreću. U okviru projekta je otvorena kancelarija Saveza u Podgorici koja radi kao podrška radu lokalnim organizacijama.

Servisi podrške na lokalnom nivou kao mogućnost povećanja stepena samostalnosti osoba sa invaliditetom – 2006. god.

Donator: U.S. Ambasada – Podgorica. Projektom je predviđeno razvijanje modela servisa podrške prilagođenog potrebama osoba sa invaliditetom i društvenim resursima u Crnoj Gori i unapređenje procesa decentralizacije u Crnoj Gori.

Trodnevni seminar: Inkluzivno obrazovanje i mogućnosti razvoja socijalnih servisa na lokalnom nivou u Crnoj Gori – 2007. god.

Učesnici: Predstavnici 12 udruženja roditelja djece sa teškoćama u razvoju.

Ublažavanje posljedica siromaštva po djecu sa posebnim potrebama u Srbiji, Crnoj Gori i Kosovu – 2007. god.

Donator: Evropska komisija. Projekat je implementiran partnerski sa "Save the children" UK.

Dnevni boravak za djecu sa teškoćama u razvoju u Beranama – 2007. god.

Donator: MZRSS - raspodjela dijela sredstava od igara na sreću. U okviru projekta pružena je podrška otvaranju Dnevnog centra u Beranama, odobrena su sredstva u iznosu od 110.000,00 €.

Razvijanje socijalnih servisa za djecu i omladinu sa teškoćama u razvoju u Crnoj Gori – 2008. god.

Donator: MZRSS - raspodjela dijela sredstava od igara na sreću. U okviru projekta pružena je podrška otvaranju Dnevnog centra u Beranama u iznosu 60.000,00 €.

Program pilotiranja asistencije za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju koja se školuju po inkluzivnom modelu – 2008. god.

Donator: MPN - raspodjela dijela prihoda od igara na sreću - Vaninstitucionalno obrazovanje i vaspitanje. U okviru ovog projekta obučena su 4 asistenta u nastavi i oni su pružali asistenciju za petoro djece sa teškoćama u razvoju u Podgorici i Bijelom Polju.

Podsticaj razvoju usluga iz socijalne i zdravstvene zaštite za djecu sa smetnjama u razvoju u Crnoj Gori – 2009. god.

Donator – Komisija za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću – oblast zadovoljavanje potreba lica sa invaliditetom. Iznos odobrenih sredstava: 40.000€. U okviru ovog projekta pružena je finansijska podrška lokalnim udruženjima u kupovini didaktičkog materijala i opreme kao i rehabilitacija djece a obezbijeđen je i kontinuirani rad kancelarije Saveza.

Program pilotiranja asistencije za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju koja se školuju po inkluzivnom modelu – 2009. god.

Donator: Komisija za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću – oblast vaninstitucionalno obrazovanje. U okviru ovog projekta obezbijeđena je personalna asistencija za 5-oro djece od čega za dvoje u Podgorici i troje u Bijelom Polju. Iznos odobrenih sredstava: 5.000 €.

Psihološka podrška roditeljima djece i omladine sa smetnjama u razvoju – 2009 god.

Donator: Komisija Skupštine CG za raspodjelu sredstava NVO.

U okviru ovog projekta obezbijeđena je psihološka podrška jednom broju roditelja iz našeg Saveza. Iznos odobrenih sredstava: 1.000 €.

Podrška lokalnim udruženjima – 2010 god.

Donator: Komisija Skupštine CG za raspodjelu sredstava NVO. U okviru ovog projekta pružena je pravna podrška za osnivanje deset lokalnih udruženja.

Pravna podrška lokalnim udruženjima – 2010. god.

Donator: Komisija Glavnog grada CG. U okviru ovog projekta obezbijedili smo rad kancelarije Saveza za određeni vremenski period.

Servisi podrške djeci sa teškoćama u razvoju – 2011. god.

Donator: Komisija Skupštine Crne Gore. U okviru ovog projekta obezbijedili smo dio sredstava za rad kancelarije Saveza.

Zajedno do boljeg statusa djece i omladine sa teškoćama u razvoju – 2011. god.

Donator: Komisija Vlade CG za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću. U okviru ovog projekta ostvarena je saradnja sa državnim organima, obezbijeđeno funkcionisanje Saveza kroz Skupštinu i Upravni odbor, pružena stručna pomoć lokalnim Udruženjima i obezbijeđen kontinuiran rad kancelarije Saveza u Podgorici. Iznos odobrenih sredstava: 24.790,00 €.

Nastavak aktivnosti Saveza na unapređenju položaja djece i omladine sa teškoćama u razvoju i osnižavanju lokalnih roditeljskih udruženja – 2012. god.

Donator: Komisije Vlade CG za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću. Ovim projektom obezbijeđeno je finansiranje rada kancelarije Saveza, ostvarivanje saradnje sa državnim i drugim organima, posjeta i saradnja sa lokalnim udruženjima iz sastava Saveza, funkcionisanje Skupštine, Upravnog odbora, Nadzornog odbora i Radne grupe za podršku implementaciji Strategije za integraciju OSI. Projekat se odnosio na oblast: Zadovoljenje potreba lica sa invaliditetom. Iznos odobrenih sredstava je: 18.000,00 €.

Podrška aktivnostima lokalnih udruženja iz sastava Saveza „Naša inicijativa“ – 2012. god.

Donator: Komisija Vlade CG za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću. Projektom je obezbijeđeno finansiranje stručne pomoći u radu sa djecom sa teškoćama u razvoju pojedinim udruženjima iz sastava Saveza koja nemaju dovoljno kapaciteta za razvoj svih servisa socijalne zaštite. Projekat je odobren u oblasti: vaninstitucionalno obrazovanje i vaspitanje. Iznos odobrenih sredstava je 8.300,00 €.

Zajedno do cilja – unapređenje stanja i položaja djece i omladine sa teškoćama u razvoju i daljeg osnaživanja dvadeset lokalnih udruženja iz sastava Saveza „Naša inicijativa“ – 2013. god.

Donator: Komisija Vlade za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću u oblasti: Zadovoljenje potreba lica sa invaliditetom i tim sredstvima finansirane su najneophodnije aktivnosti Saveza u trajanju od 12 mjeseci (rad Kancelarije Saveza, rad organa Saveza i saradnja sa lokalnim udruženjima). Projekat je odobren u iznosu od 13.260,00 €.

Nastavak podrške aktivnostima lokalnih udruženja iz sastava Saveza „Naša inicijativa“ – 2013. god.

Donator: Komisija Vlade za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću u oblasti: Vaninstitucionalnog obrazovanja i vaspitanja djece i omladine. Projektom su finansirane aktivnosti stručnog rada (defektolozi i fizioterapeuti) u četiri udruženja sa manjim kapacitetima iz sastava Saveza „Naša inicijativa“. Projekat je odobren u iznosu od 7.900,00 €.

Kroz osnaživanje i podršku do unapređenja kvaliteta života djece i mladih sa smetnjama u razvoju i njihovih porodica – 2014. god.

Donator: Komisija Vlade za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću u oblasti: Zadovoljenje potreba lica sa invaliditetom i tim sredstvima finansirane su najneophodnije aktivnosti Saveza u trajanju od 12 mjeseci. Projekat je odobren u iznosu od 15.200,00 €.

Unapređenje kapaciteta lokalnih roditeljskih udruženja i poboljšanje položaja djece i mladih sa smetnjama u razvoju uz podršku Saveza „Naša inicijativa“ – 2014. god.

Donator: Komisija Vlade za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću u oblasti: Vaninstitucionalnog obrazovanja i vaspitanja djece i omladine. Projektom su finansirane aktivnosti stručnog rada (defektolozi i fizioterapeuti) u pet udruženja sa manjim kapacitetima iz sastava Saveza „Naša inicijativa“. Projekat je odobren u iznosu od 7.150,00 €.

Nastavak aktivnosti na unapređenju života djece i mladih sa smetnjama u razvoju i članova njihovih porodica – 2015. god.

Donator: Komisija Vlade za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću u oblasti: zadovoljavanje potreba lica sa invaliditetom. Projektom su finansirane aktivnosti stručnog rada sa djecom sa smetnjama u razvoju (defektolozi, fizioterapeuti, logopedi, psiholozi) u udruženjima sa manjim kapacitetima iz sastava Saveza „Naša inicijativa“ i rad organa Saveza. Projekat je odobren u iznosu od 24.000,00 €.

Saradnjom do poboljšanja položaja djece i mladih sa smetnjama u razvoju i do unapređenja kapaciteta lokalnih udruženja - 2016. god.

Donator: Komisija Vlade za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću – oblast Vaninstitucionalno obrazovanje i vaspitanje. Projektom su finansirane aktivnosti stručnog rada (defektolozi i fizioterapeuti) u četiri udruženja sa manjim kapacitetima iz sastava Saveza „Naša inicijativa“. Projekat je odobren u iznosu od 6.000,00 €.

Zaposlenjem i radom do unapređenja kvaliteta života lica sa invaliditetom – 2015. god.

Donator: Zavod za zapošljavanje Crne Gore – grant šeme. Ovim projektom edukovano je 9 lica sa invaliditetom za rad na administrativnim poslovima, zaposleno 8 lica na period od 9 mjeseci i kupljena informatička oprema (komjuter, štampač i skener za 9 nevladinih udruženja). Projekat je odobren u iznosu od 51.933,20 €.

Podrška unapređenju sveukupnog položaja djece i mladih sa smetnjama u razvoju i razvoju kapaciteta roditeljskih udruženja – 2016. god.

Donator: Komisija Vlade za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću u oblasti Zadovoljavanje potreba lica sa invaliditetom.

Projekat je odobren u iznosu od 24.091,00 €.

Obezbjeđenje više servisa usluga kao način podrške djeci i mladima sa smetnjama u razvoju – 2016. god.

Donator: Komisija Vlade za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću u oblasti Zadovoljavanje potreba lica sa invaliditetom.

Projekat je odobren u iznosu od 11.460,00 €.

Partnerstvom i saradnjom do unapređenja cjelokupnog položaja djece i mladih sa smetnjama u razvoju – 2016. god.

Donator: Kancelarija UNICEF-a u Podgorici, a uz podršku EU. Tokom projekta je održano 13 radionica u 13 gradova na temu ostvarenje prava djece i mladih sa smetnjama u razvoju, promovisano hraniteljstvo na tri okrugla stola (sjever, centralni dio i jug) i izrađen dokumenta od strane međunarodnog eksperta u vezi načina procjena invaliditeta. Projekat je odobren u iznosu od 33.010,00 €.

Zaposlenje i rad kao primjer mogućnosti kvalitetnijeg života lica sa invaliditetom – 2017. god.

Projekat je odobren od Zavoda za zapošljavanje Crne Gore – grant šeme. Ovim projektom izvršena je edukacija 8 lica sa invaliditetom za rad na administrativnim poslovima i zaposleno je 8 lica na period od 9 mjeseci. Projekat je odobren u iznosu od 52.374,20 €.

Zaposlenje, rad i edukacija kao način integracije lica sa invaliditetom u redovan društveni život – 2017. god.

Donator: Zavod za zapošljavanje Crne Gore – grant šeme. Ovim projektom edukovano je 15 lica sa invaliditetom za rad na administrativnim poslovima i zaposleno je 10 lica na period od 8 mjeseci. Projekat je odobren u iznosu od 69.905,00 €.

Servisi podrške za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju i za 20 lokalnih udruženja – 2017. god.

Donator: Komisija Vlade za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću u oblasti: Zadovoljavanje potreba lica sa invaliditetom. Ovim projektom obezbijeđeno je finansiranje rada kancelarije Saveza, ostvarivanje saradnje sa državnim i drugim organima, funkcionisanje Skupštine, Upravnog odbora, Nadzornog odbora i Radne grupe za podršku implementaciji Strategije za integraciju OSI. Projekat je odobren u iznosu od 25.000,00 €.

Nastavak obezbjeđenja više servisa usluga kao način podrške djeci i mladima sa smetnjama u razvoju u lokalnim udruženjima – 2017. god.

Donator: Komisija Vlade za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću u oblasti: Zadovoljavanje potreba lica sa invaliditetom. Projektom su finansirane aktivnosti stručnog rada (defektolozi i fizioterapeuti) u 4 udruženja sa manjim kapacitetima iz sastava Saveza „Naša inicijativa“ i zaposlili smo 3 lica sa invaliditetom do 15. 1. 2018. godine koja su bila raspoređena u 3 lokalna udruženja (udruženje iz Rožaja, Berana i Podgorice). Projekat je odobren u iznosu od 18.000,00 €.

6

INFORMACIJE O UDRUŽENJIMA IZ SASTAVA SAVEZA „NAŠA INICIJATIVA”

1. NVO „Udruženje roditelja djece sa teškoćama u razvoju – Plav” je registrovano 19. 1. 2011. godine.

Lice ovlašteno za zastupanje i predstavljanje Udruženja je Enes Purišić.

Kontakt: 051/251-816

E-mail: aema@live.com

Adresa: Bogaiće b.b. – Plav

2. NVO „Za budućnost nase djece” - Andrijevića je registrovano 5. 3. 2010. godine.

Lice ovlašteno za zastupanje i predstavljanje Udruženja je Nebojša Radović.

Kontakt: 051/243-106

E-mail: nenoradovic1973@gmail.com

Adresa: Ul.Branka Deletića b.b. – Andrijevića

3.NVO „Olakšajmo život djeci sa posebnim potrebama” Rožaje je registrovano 20. 8. 2004. god.

Lice ovlašteno za zastupanje i predstavljanje Udruženja je Vezira Ćosović.

Kontakt: 051/274-365

E-mail: zivotdjecirozaja@t-com.me

Adresa: Zanatski centar Kej - Rožaje

4. NVO „Korak nade” Berane je registrovano 5. 9. 2007. godine.

Lice ovlašteno za zastupanje i predstavljanje Udruženja je Sefo Kožar.

Kontakt: 051/232-432

E-mail: 180899@t-com.me

Adresa: Ul.Voja Maslovarića br.59 - Berane

5.NVO „Udruženje roditelja djece sa posebnim potrebama-Ljepša budućnost Berane” je registrovano 4. 7. 2003. godine.

Lice ovlašteno za zastupanje i predstavljanje Udruženja je Marina Milić.

Kontakt: 051/234-961

E-mail: raajm@t-com.me

Adresa: Ul.Branka Deletića br.1 – Berane

6.NVO „Organizacija za rehabilitaciju omladine i djece sa posebnim potrebama”- Žabljak je registrovana 21.09.2007.godine.

Lice ovlašteno za zastupanje i predstavljanje Udruženja je Željka Kolundžija.

Kontakt: 052/361-043

E-mail: zeljka7776@t-com.me

Adresa: Selo Razvršje – Žabljak

7. NVO „Nova nada” - „New hope” – Žabljak je registrovano 15.11. 2007. godine.

Lice ovlašteno za zastupanje i predstavljanje Udruženja je Slobodan Anđelić.

Kontakt: 052/361-325

E-mail: nvo.novanada@gmail.com

Adresa: Ul.Jakova Ostojića br.5 – Žabljak

8.NVO „Udruženje roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju – Mojkovac” je registrovano

23. 2. 2011. godine.

Lice ovlašteno za zastupanje i predstavljanje Udruženja je Sanja Bošković.

Kontakt: 050/472-641

E-mail: dacoboskovic@gmail.com

Adresa: Svetozara Drobnjaka b.b. – Mojkovac

9.NVO „Udruženje roditelja djece i omladine sa teškoćama i smetnjama u razvoju „Zvijezda”” – Kolašin je registrovano 30. 4. 2010. godine.

Lice ovlašteno za zastupanje i predstavljanje Udruženja je Ana Danilović.

Kontakt: 020/234-916

E-mail: zvijezda.kolasin@gmail.com

Adresa: Ul.13 jul b.b. - Kolašin

10. NVO „Udruženje roditelja djece i omladine sa smetnjama u razvoju - Pružite nam šansu - Crne Gore” je registrovano 14. 5. 2008. godine.

Lice ovlašteno za zastupanje i predstavljanje Udruženja je Danijela Prelević.

Kontakt: 067/590-647

E-mail: prelevicdanijela@t-com.me

Adresa: Jerevanska ulica br. 40 Podgorica

11. NVO „Udruženje roditelja djece sa teškoćama u razvoju – Podgorica“ je registrovano 9. 10. 2007. godine.

Lice ovlašteno za zastupanje i predstavljanje Udruženja je Milisav Korać.

Kontakt: 020/642-060

E-mail: udruzenjeroditelja.pg@gmail.com

Adresa: Stari aerodrom (bivši vojni kompleks), Bulevar Josipa Broza Tita b.b. Podgorica

12. NVO Udruženje roditelja, djece i omladine sa posebnim potrebama Crne Gore „Rastimo zajedno“ - Danilovgrad je registrovano 15. 2. 2013. godine.

Lice ovlašteno za zastupanje i predstavljanje Udruženja je Marina Kljajević.

Kontakt: 068/061-050

E-mail: udruzenjeroditeljadg@gmail.com

Adresa: Pažići b.b. – Danilovgrad

13. NVO „Udruženje roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju – Razvitak Cetinje“ je registrovano 3.10. 2003. godine.

Lice ovlašteno za zastupanje i predstavljanje Udruženja je Ruža Begović.

Kontakt: 041/231-112

E-mail: razvitakct@t-com.me

Adresa: Ul. Nikole Lekića b.b. – Cetinje

14. NVO Udruženje roditelja djece i mladih sa smetnjama u razvoju „Puževa kućica“ Budva je registrovano 7. 2. 2013. godine.

Lice ovlašteno za zastupanje i predstavljanje Udruženja je Nataša Anastasov.

Kontakt: 033/474 - 174

E-mail: natasaanastasov@t-com.me

Adresa: Žrtava fašizma 39/1 - Budva

Web sajt: www.puzeva_kucica.com

15. NVO „Evropski dom Tivat“ je registrovano 4. 1. 2001. godine. Lice ovlašteno za zastupanje i predstavljanje Udruženja je Marijana Mišić Škanata.

Kontakt: 032/671-961

E-mail: marijanamiska@yahoo.com

Adresa: Ul. Luke Tomanovića br.4 Tivat

16. NVO „Udruženje roditelja za podršku i pomoć djeci sa posebnim potrebama - Mali veliki korak - Kotor“ je registrovano 15. 4. 2002. godine.

Lice ovlašteno za zastupanje i predstavljanje Udruženja je Miroslav Koprivica.

Kontakt: 032/325-454

E-mail: malivelikikorak@t-com.me

Adresa: Rakite 5, Lamela 2 – Kotor

17. NVO Udruženje roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju - „Zrak sunca“ Herceg Novi je registrovano 29. 7. 2011. godine.

Lice ovlašteno za zastupanje i predstavljanje Udruženja je Ljiljana Krstić.

Kontakt: 031/674-864

E-mail: zrakljiljanakrstic@t-com.me

Adresa: Đenovići b.b.- Herceg Novi

18. NVO Udruženje roditelja za podršku i pomoć djeci sa posebnim potrebama „Sunčev zrak“- Igalo je registrovano 25. 12. 2000. godine.

Lice ovlašteno za zastupanje i predstavljanje Udruženja je Veselin Berat.

Kontakt: 031/331-516

E-mail: suncevzrak@t-com.me

Adresa: Ul. Pete crnogorske brigade - Igalo

19. NVO „Društvo roditelja djece sa posebnim potrebama“ – Bar je registrovano 20. 6. 2002. godine.

Lice ovlašteno za zastupanje i predstavljanje Udruženja je Čedo Popović.

Kontakt: 030/353-748

E-mail: d.roditelja@gmail.com

Adresa: Ante Đedovića br.16 – Bar

20. NVO „Udruženje roditelja djece sa smetnjama u razvoju – Ulcinj“ je registrovano 8. 4. 2010. godine.

Lice ovlašteno za zastupanje i predstavljanje Udruženja je Rizaja Dervišaga.

Kontakt: 030/411-860

E-mail: centardjece-ul@hotmail.com

Adresa: Bulevar Majke Tereze b.b. - Ulcinj

